DISKRIMINERINGSNEMNDA

Offentlig versjon

Sak 2023/428

A

mot

B AS

Uttalelse av 13. juni 2024 fra Diskrimineringsnemnda, sammensatt av følgende medlemmer:

Torstein Frantzen (nemndleder)
May Britt Erstad
Imran Eider

Postadresse	Telefon	E-post	Hjemmeside
Diskrimineringsnemnda Kaigaten 9 5015 Bergen	(+47) 909 33 125	post@diskrimineringsnemnda.no	www.diskrimineringsnemnda.no

Saken gjelder spørsmål om et treningssenter har handlet i strid med forbudet mot diskriminering på grunn av kjønn ved å opprette en ekstra treningsavdeling forbeholdt kvinner, samtidig som prisen for medlemskapene for kvinner og menn er det samme.

Bakgrunn for saken

A er medlem av B treningssenter. I løpet av mai 2023 fikk han informasjon av treningssenteret om at de kom til å utvide senteret med en egen avdeling forbeholdt kvinner i underetasjen. Det ble også informert om at kvinner kunne fortsette å trene i 1. etasje med eksisterende tilbud der. Den nye avdelingen i underetasjen ble åpnet i august 2023.

A klaget B AS inn til Diskrimineringsnemnda 15. mai 2023, med påstand om diskriminering på grunn av kjønn. Etter vanlig saksforberedelse ble saken behandlet i nemndas møte 28. mai 2024 i Statens Hus i Bergen. Nemnda var satt med nemndleder Torstein Frantzen og nemndmedlemmene May-Britt Erstad og Imran Eider.

En kort oppsummering av A s argumenter:
Et utvidet tilbud som innebærer at kvinner får trene i både 1. og underetasje for samme medlemskapspris som menn, mens menn får trene bare i 1. etasje, betyr at menn får et kraftig redusert tilbud, og at kvinner får et langt bedre tilbud. Dette er i strid med likestillings- og diskrimineringsloven § 6 og innebærer at A utsettes for diskriminering på grunn av kjønn.

Medlemskapet for kvinner burde i det minste koste betraktelig mer enn for menn. En annen løsning kunne vært at kvinner kunne valgt å betale samme pris, men da bare med tilgang til én av avdelingene, eller at de betalte for to medlemskap.

Begrunnelsen om at kvinner oppfatter det som ubehagelig å trene foran menn bør adresseres ved å sette opp plakater med kontaktinformasjon og en oppfordring til å melde ifra om ubehagelig oppførsel av andre brukere. Mange kunder føler at de ikke har noe annet valg enn å fortsette å trene på B ettersom det er det absolutt rimeligste treningssenteret i [by] sentrum. Økonomien er trang for de fleste, mange må derfor akseptere en del kjønnsdiskriminering om de vil ta vare på egen helse.

En kort oppsummering av B AS sine argumenter:
Tilbudet til kvinner er ikke i strid med forbudet mot diskriminering på grunn av kjønn.

Bakgrunnen for at det ble åpnet en egen avdeling forbeholdt kvinner, er at et slikt tilbud kan føre til at flere kommer seg i aktivitet. Dette gjelder kvinner som ikke ønsker å eksponere seg i treningssammenheng overfor personer med et

annet kjønn, eller kvinner som av religiøse årsaker ikke kan «vise» seg sammen med menn.

Siden utvidelsen av senteret i august 2023 har senterets medlemsmasse økt med 60 % til medio januar 2024. Økningen er tilnærmet lik når det gjelder fordeling av kjønn, men blant kvinnene utgjør en vesentlig del av økningen jenter og jenter/kvinner med minoritetsbakgrunn. Selskapet har også etter åpningen bl.a. tegnet avtale med [kommune] Kvinnegruppe (en gruppe for kvinner i [kommune] med innvandrerbakgrunn), der mange av gruppens medlemmer har blitt medlem som en følge av at senteret har en egen avdeling tilrettelagt for kvinner.

Senteret har siden åpningen av den nye avdelingen bare fått positive tilbakemeldinger fra medlemmer, noe også økningen i medlemsmassen reflekterer. Tilbudet har medført at personer som normalt sett ikke ville benyttet seg av et treningssenter, nå har fått et tilbud der de føler at omgivelsene er trygge og ikke beskuende.

At medlemsmassen øker med en lik andel av begge kjønn, viser i praksis at tilbudet ikke er begrensende for noen av kjønnene. Det er et større tilbud i 1. etasje på et større areal med høyere takhøyde, mens en del av det samme tilbudet eksisterer også i underetasjen. Dette medfører at for de kvinnene som bare ønsker å trene i underetasjen, så er tilbudet «dårligere» enn de som kan/vil trene i begge etasjene og for de som kun kan trene i 1. etasje. Utvidelsen gir også en spredning på belastningen i lokalet, som totalt sett medfører at flere får tilgang til de aktivitetene de ønsker å utføre gjennom treningsøkten.

B er et ubetjent treningssenter som skal være prisledende i sitt marked. At det er samme pris for alle medlemmer, er vesentlig for å opprettholde senterets posisjon i lokalmarkedet. Uavhengig av hva man velger eller hvilket kjønn man er, så vil ikke en månedlig pris på 278 kroner gi en uforholdsmessig inngripende effekt ovenfor den/de som forskjellsbehandles.

Nemndas syn på saken

Nemnda har kommet til at B AS sitt tilbud til kvinner ikke medfører diskriminering av menn.

Sakens rettslige utgangspunkt

Likestillings- og diskrimineringsloven:

Lovens formål, jf. § 1 er å fremme likestilling og hindre diskriminering på grunn av kjønn (…) og andre vesentlige forhold ved en person.

Med likestilling menes likeverd, like muligheter og like rettigheter. Likestilling

forutsetter tilgjengelighet og tilrettelegging. Loven tar særlig sikte på å bedre kvinners og minoriteters stilling. Loven skal bidra til å bygge ned samfunnsskapte funksjonshemmende barrierer, og hindre at nye skapes.

Det er forbudt å diskriminere på grunn av kjønn, jf. lovens § 6. Diskriminering er direkte eller indirekte forskjellsbehandling som ikke er lovlig etter lovens §§ 9, 10 eller 11.

Direkte forskjellsbehandling er når en person behandles dårligere enn andre blir, har blitt eller ville blitt behandlet i en tilsvarende situasjon, på grunn av kjønn, jf. lovens § 7.

Forskjellsbehandling er ikke i strid med forbudet i § 6 når den har et saklig formål, den er nødvendig for å oppnå formålet og ikke er uforholdsmessig inngripende overfor den eller de som forskjellsbehandles, jf. lovens § 9.

I Diskrimineringsnemndas bevisvurdering gjelder det alminnelige beviskravet i sivile saker. Nemnda skal legge til grunn det faktum som er mest sannsynlig, se for eksempel Høyesteretts dom i HR-2020-2476-A, avsnitt 74 og 75.

Den konkrete vurderingen
Det er på det rene at opprettelsen av den kvinnelige treningsavdelingen ved B gir menn et redusert treningstilbud på senteret. Ettersom kjønn er den eneste grunnen til begrensningen, innebærer dette direkte forskjellsbehandling på grunn av kjønn. Spørsmålet blir da om en slik direkte forskjellsbehandling oppfyller kravene i unntaksbestemmelse for lovlig forskjellsbehandling etter likestillings- og diskrimineringsloven § 9.

Nemndas vurdering er at B AS har dokumentert at tilbudet til senterets kvinnelige medlemmer oppfyller kravene for lovlig forskjellsbehandling.

Nemnda legger til grunn B AS sin opplysning om at formålet med en ny avdeling forbeholdt kvinner er å få flere kvinner til å trene. B AS opplyser at de i den forbindelse har tegnet en avtale med [kommune] Kvinnegruppe, som har bidratt til at et betydelig antall kvinner med minoritetsbakgrunn etter åpningen av den nye avdelingen, har blitt medlemmer. Opprettelsen av den nye avdelingen er altså i tråd med likestillings- og diskrimineringslovens formål, som «tar særlig sikte på å bedre kvinners og minoriteters stilling», og dermed saklig.

At treningssenteret er ubemannet kan være en tilleggsfaktor for at noen av kvinnene ikke ønsker å trene sammen med menn dersom det ikke er noe tilsyn på senteret. Nemnda kan ikke se at det foreligger et tilsvarende behov for menn. Nemnda er på den bakgrunnen kommet til at opprettelsen av den nye avdelingen oppfyller nødvendighetskravet for lovlig forskjellsbehandling på grunn av kjønn.

Nemnda mener etter en samlet vurdering at forskjellsbehandlingen heller ikke er uforholdsmessig inngripende, når ulempene ses i sammenheng med det hensynet som søkes ivaretatt. De mannlige medlemmene opprettholder deres ordinære medlemskap til prisen de har betalt hittil. For øvrig legger nemnda noe vekt på at den nye avdelingen bidrar til at det blir bedre tilgang i 1. etasje, også for menn.

Etter dette er nemndas konklusjon at opprettelsen en ny treningsavdeling forbeholdt kvinner hos B ikke er i strid med likestillings- og diskrimineringslovens § 6, og at B AS ikke diskriminerer A på grunn av kjønn.

Uttalelsen er enstemmig.

Slutning i sak 2023/428

Diskrimineringsnemnda har gitt følgende uttalelse:

B AS diskriminerer ikke A på grunn av kjønn.

Torstein Frantzen

nemndleder

May- Britt Erstad

Imran Haider